

mu izpolnjevanju krščanskih dolžnosti, med njimi predvsem nedeljske dolžnosti. Vzgoja, ki zanemarija ali prezira nedeljo, ali pa ne skrbi za omogočitev izpolnjevanja nedeljske dolžnosti pri mladini, ni krščanska in tudi državni ne služi, pa naj se krije s to ali drugo krinko.

V Nemčiji se sedaj bojuje težak boj katoličanov za katoliško nedeljo katoliške mladine. Nemški škofje stojijo v prvi vrsti teh bojevnikov. Pred nekaj dnevi je imel v Stuttgartu škof Sproll govor, v katerem je med drugim poudaril: »Osemnajst let potujem kot pomožni škof in kot škof po deželi. Vselej mi je bilo v veselje in uteho, če sem videl, kako je naša Kristusu in veri zvesta mladina s svojimi zastavami korakala po cestah in ulicah ter brez strahu pred ljudmi Kristusovo zastavo nosila skozi mesto in skozi strnjene vrste nevernikov. Upali smo, da nam bo ta hrabra mladina s svojimi krepko-dejavnimi organizacijami ostala. To upanje je bilo tem bolj opravičeno, ker so te organizacije stavljen pod varstvo državnega konkordata. Toda kljub konkordatu je kmalu začel boj zoper katoliško mladino in njene organizacije. Ta boj in njegove metode (načini) ne vodijo k ljudskemu občestvu. Razmere pa so takšne: Hitlerjeva mladina marsiroma okoli vse nedeljsko jutro ter ne obišče božje službe. Katoliški mladeniči so večinoma v manjšini. Če zahtevajo, naj se jim da možnost, da gredo k božji službi, žanjejo samo zasmehovanje in sramotenje. Ponemod so se uprizorile neke občestvene božje službe. Kakor so prišli ali do katoliške ali protestantske cerkve, so vsi morali vstopiti in voditelji so izjavili: saj je vseeno, ali katoliško ali protestantsko, kmalu bo skupna nemška narodna cerkev. Take skupne božje službe so katoličanom prepovedane ter vodijo k verski zmedenosti in brezbriznosti. Včasih se dogodi, da katoliška mladina po dolgem maršu vendar pride do katoliške božje službe, pa je tako upehana in utrujena,

da se je ne more udeležiti, kakor je katoličanu dolžnost. Tako se mladina odvaža od nedelje in religije. Našemu ljudstvu pa pripada religija in nedelja. Da, mladini pripada vera in zato ji pripada nedelja! Kdor mladino trga od nedelje in njenega posvečevanja, jo trga od vere in kreposti. Tak ne more biti prijatelj naroda.

*

PEVSKI KONCERT PRI VELIKI NEDELJI.

Katoliška akcija velikonedeljske dekanije si pod skrbnim vodstvom dekanijske duhovščine hvalevredno prizadeva, da poleg duhovne obnove nudi ljudstvu tudi primerno in zlasti v današnjih dneh prepotrebno razvedrilo. V ta namen je priredila nastop cerkvenih pevskih zborov, ki se je vršil na binokšni ponedeljek dne 21. maja pri Veliki Nedelji. Na grajskem dvorišču, ki je vsled svoje dobre akustike kakor nalašč za take prireditve, je bil postavljen oder, ki so na njem nastopili — z eno izjemo — vsi cerkveni pevski zbori velikonedeljske dekanije. Po prirčnem pozdravu velikonedeljskega g. dekana Friderika Horvata je prvi nastopil cerkveni pevski zbor od Sv. Bolfenka na Kogu (7 ženskih in 9 moških glasov), ki je pod vodstvom g. organista Franca Rožkarja ubrano zapel v mešanem zboru Ocvirkovi »Tam na vrtni gredi« in »Eno samo tiho rožo«, v moškem pa Nedvedovo »Ljubezen in pomlad«. Nato je stopil na oder cerkveni pevski zbor od Sv. Lenarta pri Veliki Nedelji (10 ženskih in 14 moških glasov). Njegov vodja, g. župnik Jožef Rehar, obenem glasbeni vodja te pevске prireditve, je zbor z neumornim delom izvežbal tako, da je dosegel prav lep uspeh. Izvajali so Premrlovo »V Korotani« (končni visoki »a« v sopranu je nevarni!), koroško narodno »Pojdem v rute« v Devovi harmonizaciji, in Klemenčičevo »Notranjsko«. Za njim je cerkveni pevski zbor iz Ormoža (11 ženskih in 14 moških glasov) zapel Ipavčevo »Kukavica«, Hladnikovo »Pomlad« in Adamičev »Ples kralja Matjaža«. G. kaplan Rupert Pušnjak, vzorno miren in obenem globoko čuteč dirigent, je svojega zbora lahko na moč vesel. Saj zveni vseskozi ubrano in zlasti njegove srebrnozvočne soprane bi sprejeli tudi veliki zbori z odprtimi rokami. Cerkveni pevski zbor iz Sredšča

Za zaročence:

Katekizem o zakonu je knjižica, ki pouči zaročence o vsem potrebnem. Škodila pa ne bo tudi zakoncem, ako jo preberajo, ker so marsikje že pozabili, kaj je sveti zakon. Knjižica stane le 4 Din in se dobi v

Printarna sv. Cirila v Mariboru.

(13 ženskih in 13 moških glasov) vodi g. organist Franc Panič. Lepo nam je zapel Ipavčevo »Milada«, ki bi bila še lepša, če bi bila podana v nekoliko hitrejšem tempu, in Nedvedovo »Naša zvezda«. Nato nas je presenetil cerkveni pevski zbor iz Svetinj. Steje sicer komaj 5 ženskih in 6 moških glasov, zato pa ima korajžnega poguma za tri take zbere. G. organist Miloš Mirkec je z njim zapel Aljažev »Na nebu zvezde sevajo« in Zemljičev »Venček narodnih pesmi iz Slovenskih gorica«. Lepši uspeh bi z zborom dosegel, če bi izbral pesmi, ki bi bolj odgovarjale njegovi številčni moči in če bi zbor, ki je sicer pel brez not, pazljiveje gledal na dirigenta. Cerkveni pevski zbor od Sv. Tomaža (11 ženskih in 12 moških glasov) je imel že večkrat priliko nastopiti pred poslušalci izven cerkve. Spretno ga vodi g. organist Franc Zemljič, ki bo z njim s primerno vztrajnostjo in agilnostjo dosegel še prav lepe uspehe. Podali so nam dr. Schwabovo »Še ena«, pri kateri je končni efekt radi prepočasnega tempa nekoliko trpel; Gerblčev »Klic pomladni« in Laharnarjevo »Slovan na dan«. Posamezne nastope je zaključil domači velikonedeljski cerkveni pevski zbor (13 ženskih in 9 moških glasov). Vodil ga je prejšnji velikonedeljski g. organist Albin Skok, ki je pesmi naštudiral in k temu nastopu prišel iz svojega novega službenega mesta v Prelogu. Zbor je zapel Premrlovo »Z glasnim šumom s kora«, Adamičev »Oktoberski mrak« in narodni »Potrkan ples« v Žirovnikovi prireditvi. Velikonedeljski zbor je že znan po svojih nastopih doma in drugod. Poje pazljivo in navdušeno, zveni ubrano in polno. Dirigent je izvežbal zbor prav dobro. Vendar se ne morem ubraniti utisa nekakšne vihravosti tako pri dirigiranju kakor tudi pri izvajanju. Zlasti zadnji dve pesmi sta bili vzeti prenašlo, kar je škodovalo končnemu efek-

še in sveti grob. Vodjo brezbožnikov pri podiranju Hakima Sada so linčale ljudske množice. Na to ljudsko postopanje je odgovorila sovjetska vlada s tem, da so postrelili 60 turških seljakov in odvedli večje število njihove duhovščine v Sibirijo. Kljub najbolj krutim vladnim ukrepom so boljše viški brez moči vočigled probujajoči se ljudski sili, ki si ne pustijo v prah pogaziti verskih svetinj.

Svojevrsen samomor.

Po sporočilu iz ogrskega mesta Debrecin se je lotil tamkaj adnoklat dr. Körösy redkega načina samomora. Z vso močjo se je zaletel s sabljo tako,

dvignili pri velikih vratih in se lotili groba, ki bi naj oznanjal poznim rodovom, da počiva v hramu žalostne Matere božje Marijin sinko. Mladec je dal življenje za rešitev od Krucev oblegane župnije Sv. Miklavža.

Obleganci so molili celo predpoldne in kazali najglobokejšo hvaležnost rajnemu Frančku v iskrenem pogovoru z Bogom in Marijo. Pri spuščanju trupla v grob je prišla še g. župnika bridkost za grlo, da niti poslednjih pogrebnih molitev ni iztiščal na glas iz sebe, kaj šele, da bi bil zmogel poslovilni govor!

Solze vseh zbranih Miklavčanov so pokropile blagoslovljeno zemljo, pod katero je pričel z odpočitkom mladenič, kojega mlado truplo sniva v hramu božjem, njegova duša se pa že raduje Marijinega in božjega obličja!

Pozna noč se je podila po Jeruzalemskem hribu, ko so ostavili zadnji pogrebci Marijino cerkvico, se razšli na straže in k počitku — —

Na večer po preprečenem mučenju blagopokojnega Frančka so končali Krucci zakop in uravnavo topov. Takoj zjutraj so pričeli z obstreljevanjem jeru-

zalemskega tabora. S treh sosednih postojank, s katerih so stražili s svojimi žreli kanoni, so otvorili ogenj na hrib žalostne Matere božje. Lotili so se uničevanja nasipov, ki so slabo kljubovali udarom granat.

Sikanje in raztreski granat s silovitimi poki so vplivali plašljivo na ženske ter otroke. Oplašene družine so zbežale po prvih udarih izpod zemlje in se zatekle v hram žalostne Matere. Čeravno se je streslo svetišče pri vsakem udaru izstrelka do temelja, se je čutila trepetajoča čreda neborcev tukaj povsem varno. Še g. župnik je moral med matere ter mladež in tedaj je utihnil jok in stok kljub potresu obstreljevanja. Miklavške sirote so molile skupno na glas, zavedajoč se resne nevarnosti, da bi porušila prva dobro namerjena granata cerkev in pokopala pod ruševinami pribežnike in iz dna srca z najtrdnješo vero moleče Marijine čistilce. Topovi so grmeli svojo strašno pesem. Zakopi so se polnili z zemljo. Nekaj ranjenih je poiskalo pomoč pri Vidi. Ob Marijino cerkvico so ni o...knili niti eden strel. Ali so prizanašali topničarji svetišču, ali ga je ščitila nebeška Mati s svojim plaščem? Kdor je prestopil cerkveni

Marijino življenje:

Kartuzijanski brat Filip je spesnil Marijino življenje v čudovitih verzih. Na slovenski jezik je to delo prestavil č. g. Matija Zemljčič, župnik pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Kakih 60 knjig je še na razpolago. Oddajamo jih po 6 Din. Naročila sprejema

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

tu. Kljub temu je zbor eden prvih v dekaniji in iz srca mu želimo, da bi pod novim vodstvom še napredoval in se uspešno udejstvoval v plemeniti tekmi z drugimi dekanijskimi pevskimi zbori. Slednjič so nastopili vsi zbori skupaj. Bilo jih je lepo videti, teh 150 pevk in pevcev. Pod vodstvom g. župnika Reharja so nam v mogočnem zboru lepo in ubrano zapeli A. 'amičovo »Tožba« in Vodopivčovo »Slovenska straža«, moški zbor sam pa Jerebovo »O kresu«. Ta skupni nastop je zapustil pri poslušalcih nepozaben utis. Za sklep so skupno zapeli zbori in poslušalci, ki so se v prav lepem številu zbrali od blizu in daleč ter napolnili prostano grajsko dvorišče, priljubljeno Slomškovo »Preljubo veselje« in s tem slovesno končali to vseskozi posrečeno pevsko prireditev. Bil je lep dan, slovesen praznik cerkvenih pevcev. Naj bi nam še večkrat nudili enako veselje in naj bi našli posnemovalce tudi po drugih dekanijah obširne lavantinske škofije! — Gašparič.

40letnico obstoja katoliškega visokošolskega društva »Danica« so slovesno proslavljali v nedeljo 27. maja v Ljubljani. S proslave so bile odposlane udanostne brzojavke sv. Očetu, kralju in nadškofu dr. A. Jegliču.

Velika Nedelja. Na binkoštni ponedeljek se je na grajskem dvorišču vršil pevski koncert. Sodelovali so pevski zbori iz cele dekanije. Koncert je nepričakovano lepo uspel ob prav obilni udeležbi. Vsi pevski zbori so svojo nalogo prav dobro rešili. Pozornost je vzbudilo zlasti društvo od Svetinj; bilo jih je komaj 11 po številu, pa so se izredno dobro izkazali. Kaj takega želimo še večkrat videti in slišati.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Prostovoljna gasilska četa Selišči-Kupetinci vprižori v nedeljo dne 3. junija, popoldne po večernicah, v Perger-

jevi dvorani zanimivo igro iz povojne dobe: »Koroški tihotapci«.

St. Janž pri Velenju. Binkoštni ponedeljek dne 21. maja je gostovalo na odru prosvetnega društva »Gospodar« (naše društvo) z lepo igro »Revček Andrejček« in doseglo, če že ne velik gmotni, pa vendar velik moralni uspeh. Tukajšnje društvo je dolžno, da se zahvali odnotnemu društvu za gostoljubnost, ki mu jo je izkazalo, imejitelju dvorane, da nam jo je dal radovolje na razpolago, in vsem dragim prijateljem, ki so posetili našo igro in s tem pokazali društvu svrjo naklonjenost. Širimo vneto katoliško prosveto in jo tudi vneto podpirajmo. Ob drugi priliki zopet na veselo svidenje!

Tremerje pri Celju. G. urednik, gotovo si mislite, da mi in naše Prosvetno društvo še zdaj spimo in da nas še ni ogrelo toplo spomladno solnce iz dolgega zimskega spanja. Da ni tako, so dokaz redne tamburaške vaje. Dramatični odsek se pridno udejstvuje v svojih vlogah. Dekliški krožek nas bo razveselil z lepo igro, združeno z materinskim dnevom. Naši fantje se tudi korajžno pripravljajo ter bodo vprižorili nekaj prav lepega, kar še nismo videli na našem odru. Pretekli teden se je poslovil od nas tovariš g. Rudolf Tačko. Z njim smo zgubili moža globokih misli in rednega dela. Deloval je v vseh odsekih. Težko bomo našli njemu vrednega naslednika.

Zborovanja bivših vojakov.

V Konjicah.

Zadnje nedeljo se je zbralo iz konjiškega okoliša v Konjicah 4000 mož ter fantov bivših vojakov. Zborovanje je bilo radi izredno številnega obiska na Cerkvem trgu. Zbor je pričel s sv. mašo in pridigo, katero je imel bivši vojni kurat g. Bonač. Med službo božjo je igrala godba konjiške kongregacijske družbe. Zborovanje je otvoril konjiški odvetnik dr. Macarol, ki je predlagal udanostno brzojavko kralju. Kot navdušeno pozdravljeni so nastopili govorniki: Matičič iz Ljubljane, g.

lekarnar Gradišnik iz Celja in M. Fabjančič iz Ljubljane. Med zborovanjem se je oglasil zvon ter oznanil poldne. Z zborovalnega odra je molil z zbranimi bojevniki angelovo češčenje bivši vojni kurat g. F. Ratej iz Trbovelj. Sodelovale so godbe iz Konjic, Zreč in iz Trnovelj pri Celju. Konjice so bile v zastavah kot pozdrav bojevnikiškim množicam.

Šmarje pri Jelšah.

V Šmarju pri Jelšah se je zbralo zadnje nedeljo do 3000 ljudi, ki so prisostvovali zborovanju Združenja borcev Jugoslavije. Pred zborovanjem je bila za padle vojake v župni cerkvi sv. maša in v spomin vojnim žrtvam je pridigoval šmarski kaplan g. Rančigaj. Zborovanje se je vršilo javno pred Gajšekovo hišo. Govorili so: Lorger iz Ljubljane, vpokojeni major Orel in odvetnik Hočever iz Celja. Posebno navdušeno je bil pozdravljen gosp. major Orel, ki je bil že med vojno zaveden Slovenec in je našim vojakom pomagal, kjerkoli je mogel. Z veličastnega zborovanja je bila poslana kralju udanostna brzojavka.

V Kranju.

Istotako številno kakor v Konjicah in Šmarju so se zbrali bivši borci tudi v Kranju na Gorenjskem. Sodelovale so štiri godbe. Kranj je bil ves v zastavah, ki so pozdravljale nad 3000 Gorenjcev. Žalibog da je motilo veličastni zbor slabo vreme. V Kranju je bila prečitana udanostna brzojavka kralju in izjava, v kateri so nagalsili bojevniki nadstrankarsko stran svoje organizacije.

Ali si že obnovil naročnino?

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

prag, se je imel za zavarovanega. Ko se je raztegnilo obstreljevanje preko poldneva z malenkostnimi presledki in ni kazal Marijin dom niti ene razpoke, je bil tudi poveljnik uverjen, da je uslišala žalostna Mati božja prošnje stiskanih majk ter nedolžnih otročičev in vzela posvečeno središče tabora pod svojo zaščito.

Cerkev ni bila zadeta, pač pa razrahljane utrdbe toliko, da bi pri morebitnem naskoku ne rabili napadalci lestev ter batov. Na prvi pogled je postalo branilcem jasno, da bodo razbrskale granate vse järke ter obrambne stene. Ostal bo le goli grič, kjer se niti poskriti ne bo kam.

Ob mraku so utihnili topovi in njihov molk je silil v ospredje domnevo za napad. Obleganci so se lotili z vsemi močmi vsaj delne in najnujnejše poprave ter zamašenja glavnih lukenj in razdrtin. Še ženske so se upale iz cerkve, izmetavale zemljo ter čistile strešne line. Taborišče se je spremenilo v mravljišče. Vsak je znal, kaj mu je storiti, da bodo čez noč zavarovani pred presenečenjem. Vsi so bili na delu, nemarnjaka ni bilo med obleganci.

G. župnik je pozval v cerkev nekaj starejših na posvet. Zbranim je razložil brez prikrievanja, da

utrdbe niso bile preračunane na obiske iz topov in bodo čisto odrekle morda že jutri, sigurno čez nekaj dni, ako ne bo pomoči in se sicer ne zgodi kaj izrednega. Iz lastne skušnje je povdarjal, da se da topovom priti do živega na ta način, da se jim raztrešči cevi z naboji od spredaj, katere treba spraviti do razstrelbe z užigalno vrstico. Junak bi se že dobil iz njihove srede, ki bi se lotil kanonskih žrel kljub zastraženju. Predvsem bi bilo treba preiskati sovražne artilerijske postojanke in dognati, kateremu topu bi bilo mogoče potipati na žilo. Ogledniki bodo morali računati s tem, da bo umrl ta ali oni mučeniške smrti na kolu. Glede topov sta le dve možnosti: Ali jih zvičajno razstreliti, ali napraviti nočni izpad in jih zavzeti s silo. Možje so bili za izpad, četudi je grozila velika možnost, da izpodleti radi sovražne premoči in se bodo Kruci še polastili v slučaju odbitja napadalcev — tabora! Iz tega položaja pogoditi pravo pot, je bilo težavno. Preudarni in previdni poveljnik ni maral sam nositi odgovornosti za izpad, ako bi se ponesrečil. Vojni svet je kolebal v negotovosti, ko so se odprla vrata in je vstopila Vida. Z obraza ji je bilo čitati odločnost.

(Dalje sledi.)

da se je prebodil skozi celo telo in mu je gledal zaostreni konec sablje 20 cm iz hrbta. Advokat je imel še toliko moči, da si je izvlekel sam sabljo, narkar je padel v omedlevico in so ga prepeljali v bolnico.

Kje kurijo železniške stroje še danes z drvmi?

To se godi na vseh želez. zvezah na Finskem in to radi nepreglednega bogastva na drvah in gozdovih. Na vseh večjih postajah na Finskem zalagajo lokomotive, ki vozijo jedva 40 do 50 km na uro, z drvmi. Dimniki finskih lokomotiv, zgledata kakor široke sklode in so posebnost